

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra ruského a francouzského jazyka

Pedagogická fakulta

Západočeské univerzity v Plzni

Veleslavínova 42

301 00 Plzeň

tel. 377 63 6171

Protokol o hodnocení Diplomové práce

Práce: diplomová

Hodnocení: vedoucího

Práci hodnotil(a): Mgr. Michaela Pešková, Ph.D.

Práci předložil(a): bc. Šárka Břízďalová

Název práce: Specifika výuky cizího jazyka na 1. stupni na příkladu ruštiny

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo vystihnout specifika výuky cizího jazyka na 1. stupni, a to obecně i na příkladu ruštiny, pojednat výuku cizího jazyka pro mladší školní věk v širším kontextu (psychologickém, pedagogickém, lingvodidaktickém a kurikulárním) a připravit praktickou část v podobě navržených hodin a výzkumu. Tento cíl byl relativně uspokojivě naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.)

Téma práce je pro výuku ruského jazyka málo zpracované a je potřebné, i když se ruský jazyk na 1. stupni vyučuje v ČR velmi omezeně. Téma přirozeně postupuje s tématem didaktiky počáteční fáze výuky cizího jazyka. Práce má solidní a dostatečně široké teoretické podloží. Invenční je srovnání s učebnicí anglického jazyka. Praktická část přináší popis konkrétních hodin, je vhodně ilustrativní. Zvolené aktivity odpovídají specifikům výuky ruského jazyka na 1. stupni. Kladně lze hodnotit, že autorka pracuje i se statistickými daty (str. 8). a zmiňuje se také o specifikách výuky pro žáky se SVP. Kvantitativní výzkum provedený mezi učiteli přináší nosné postřehy z praxe.

Připomínky: Hlavní pozornost je věnována otázkám z okruhu, zda má smysl začít s výukou cizího jazyka „brzy“. Nástin a analýza specifik výuky CJ pro mladší školní věk ustupuje poněkud do pozadí, respektive tyto nejsou pojednány vždy přehledově a systematicky, postupují všemi kapitolami. Velmi obecné výklady se střídají s popisem konkrétních příkladů, např. metod; tyto ale jsou vybrány často omezeně, nikoli pojednány komplexně (např. jen asociační učení, str. 35). Některé části textu jsou, i když citované, velmi vágní (metody práce, str. 34). Předzbukovému období je věnována polovina stránky (str. 35), což je málo. Analýza učebnice *Pojechali* není analýzou, nýbrž popisem. Tabulka na

str. 60 je výmluvná a pěkně provedená, náležela by ale spíše k části psychologická východiska. Výuka slovní zásoby je naopak otázkou lingvodidaktickou, nikoli psychologickou. Kapitola k práci se žáky se SVP by patřila také mezi psychologická východiska. Výzkum vedený se žáky není možné považovat za výzkum, není představen design výzkumu ani zpracování výsledků. Výzkum mezi učiteli má zásadní nedostatek v tom, že každé respondentce byly položeny jiné otázky, takže porovnání není relevantní. V propozicích k plánům hodin chybí rozčlenit či doplnit některé koordináty (jazyková úroveň, jazykové, řečové, komunikační, interkulturní a výchovné cíle).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Autorka se více méně drží odborného stylu, i když vyjadřování by mohlo být odborně přesnější (začátečnická fáze – počáteční fáze, nauka slovní zásoby – osvojování slovní zásoby, metody práce – didaktické metody). Některé výpovědi jsou poněkud subjektivní až emocionální, jak např. „Autorka práce se domnívá, že by nebylo špatné opět více apelovat na výuku cizích jazyků...“ (str. 3). Někdy se setkáváme s poněkud kostrbatými nebo ne úplně srozumitelnými pasážemi („...autorka práce cílila svou praktickou část...“, str. 5; „Jestliže se přistupuje k výuce cizích jazyků od samého začátku...“, str. 9; „žák zvládne vyplnit kupříkladu tabulku o jeho informacích...“, str. 10; „...dochází k výuce cizího jazyka...“, str. 8., celý předposlední odstavec na str. 46), dochází k vyšinutí z větné vazby („... druhý cizí jazyk byl pokládán jako povinný předmět...“, str. 7; „Dle mnoha odborníků dochází pomocí slovní zásoby k nejučinnějšímu učení se cizím jazykům.“, str. 25) atd. Některé pasáže textu se opakují (multisenzorické učení, třídní metajazyk). Obrázky nejsou vždy čitelné, např. naskenovaný SEERJ (str. 11). Naopak velmi přehledná je tabulka na str. 18. Výklady postupují logicky. Poznámkový aparát je náležitě vyveden, počet zdrojů dostatečný. Text prošel kontrolou plagiátorství a je v pořádku.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce je poměrně obsáhlá, zasahuje řadu oblastí. Autorka nesporně vnikla do studované problematiky. Výklady ale nejsou zcela systematické. Mohly být proporčně vyrovnanější, zevrubnější a poskytnout jasnější závěry a ucelené přehledy (metod, specifik výuky, pomůcek apod.). Celkově je práce úpravná. Určité nedostatky vykazuje v jazykovém plánu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Když z každého východiska vyberete 5 klíčových specifik výuky cizího jazyka pro 1. stupeň, jaká by to byla?
2. Není imprinting v rozporu s kreativitou?
3. Připravte si porovnání stejného učiva v *Pojechali a Chit Chat* a demonstруйте ně něm jeho odlišné didaktické uchopení.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): velmi dobře